

Inrättande av naturskydds- områden i Kymmenedalen

Förhandsmaterial
November 2020

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Foto: Antti Below/MH

Inrättande av naturskyddsområden pågår på olika håll i Finland

- Miljöministeriet bereder i samarbete med Forststyrelsen inrättande av statens naturskyddsområden i Kymmenedalen.
- Beredningsarbetet är en del av en mer omfattande lagberedning som omfattar hela Finland och vars syfte är att skapa ett nätverk av naturskyddsområden i Finland.
 - Skyddsområden har redan inrättats i följande regioner:
Södra Karelen, Södra Savolax, Östra Lappland, Norra Österbottens södra del, Saimeområdet, Suomussalmi, Egentliga Finland
 - Beredningen pågår inom följande regioner:
Nyland, Västra Lappland, Norra Karelen, Norra Lappland, Uleåborgsregionen, Kvarken, Kymmenedalen

Naturskyddsområden ska inrättas i alla kommuner i Kymmenedalen

- Områdena finns i städerna Fredrikshamn, Kotka och Kouvola samt i kommunerna Iitti, Miehikkälä, Pyttis och Virolahti.
- Dessutom finns den marina områdeshelheten för östra Finska vikens vatten som ligger inom området för Fredrikshamn, Kotka, Pyttis och Virolahti samt delvis i Lovisa.
- Generalkartorna över områdena:

www.metsa.fi/kymmenedalen-skyddsomraden

Foto: Petra Pohjola/MH

Naturskyddsområdena ligger inom statsägda områden

- Statsägda mark som anvisats för naturskyddsändamål och allmänna vattenområden med värdefull natur
 - Områdena har anskaffats till staten för inrättande av naturskyddsområden eller reserverats för naturskyddsändamål inom områden som redan ägs av staten
 - Områdena förvaltas av Forststyrelsens naturtjänster
- Genom inrättandet av naturskyddsområden genomförs redan tidigare fattade beslut och avgöranden:
 - Nationella skyddsprogram, såsom bl.a. myrskyddsprogrammet, lundskyddsprogrammet
 - Skyddsåtgärder inom nätverket Natura 2000
 - Områden som omfattas av METSO-programmet

Inrättande av naturskyddsområden

- **Syftet med inrättandet av skyddsområden är att bevara områdena i naturtillstånd och trygga deras ekosystemutveckling.**
- Områdena används för undervisningsändamål samt friluftsliv på eget initiativ, naturhobbyer och forskning.
- Inrättandet av områden stöder också ett hållbart utnyttjande av naturresurser, såsom naturturism, bär- och svampplockning inom ramen för allemansrätten samt reglerad jakt.

Författningsberedningens olika skeden

- Möten och diskussioner ordnas med regionala och lokala intressentgrupper

- Responsen från de olika samråden sammanställs
- Utkast till förordningar bereds (statsrådets förordning för områden över 100 ha, miljöministeriets förordning för områden under 100 ha)

- Öppen remissbehandling: förordningarna om inrättande av nya naturskyddsområden ut på remiss
- Utlåtandena behandlas och eventuella ändringar görs i förordningarna om inrättande

- Statsrådets och miljöministeriets behandling och slutliga förordningar med fastställda övergångsperioder utfärdas

Bestämmelser om användningen av områden som anvisats för naturskydd finns i naturvårdslagen

Inom naturskyddsområden är det

- **förbjudet** bl.a. att utöva verksamhet som förändrar naturen, att fånga, störa eller döda djur, att skada växter och mark
- **tillåtet** är bl.a. att färdas i området inom ramen för allemansrätten, plocka bär och svampar, fiska enligt allmänna fiskerättigheter (7 § i lagen om fiske), återställa och vårda områdets natur
- **Med tillstånd** av Forststyrelsen är bl.a. avlägsnande av främmande arter och arter som orsakar olägenhet, fara eller skada, älgdrev, annat fiske, malmletning, tagande av djur- eller växtprover för forskningsändamål tillåtet.

Kymmenedalens naturskyddsområden

- Totalt 74 områden
- Sammanlagt ca 32 000 ha, varav 3 600 ha mark och 28 400 ha vatten
- Genom förordning av statsrådet (över 100 ha) inrättas 96% av områdenas totala areal (10 st., 30 600 ha)
- Andelen områden som inrättas genom miljöministeriets förordning (under 100 ha) är ca 4% (64 st., 1400 ha)
- **OBS! Antalet områden och deras arealer kan ännu förändras under beredningen!**
- I helheten ingår det omfattande marina området för östra Finska vikens vatten, vars areal är sammanlagt 28 600 ha, varav 200 ha mark och 28 400 ha vatten
 - Finns i anslutning till Östra Finska vikens nationalpark. Nationalparken omfattar inte vattenområden.
- I de områden som ska inrättas skyddas bl.a. myrar, lundar, gamla skogar och undervattensnaturen.

Naturvårdslagen reglerar ramarna för naturskyddsområdena

Närmare information om relevanta bestämmelser i naturvårdslagen, jaktlagen och lagen om fiske

Förutsättningar för inrättandet av naturskyddsområden (10 §)

- I området lever eller finns en art eller biotop som är hotad eller som är eller håller på att bli sällsynt, eller ett motsvarande ekosystem.
- I området finns föröknings- och rastplatser för individer av arter som avses i bilaga 4 a till habitatdirektivet.
- I området finns en egenartad eller sällsynt naturformation.
- Området är speciellt naturskönt.
- I området finns en kulturbiotop som håller på att bli sällsynt.
- Detta är nödvändigt för att en gynnsam skyddsnivå för en naturtyp eller en art skall kunna bibehållas eller uppnås.
- Området i övrigt är så representativt, typiskt eller värdefullt att det är skäl att skydda det för att bevara naturens mångfald eller skönhet.

I naturskyddsområden är verksamhet som förändrar naturen förbjuden (13 §)

I naturskyddsområden är det förbjudet att

- uppföra byggnader eller konstruktioner och att anlägga vägar,
- ta marksubstanser eller gruvmineral och att skada markgrunden eller berggrunden,
- dika,
- ta eller skada svampar, träd, buskar eller andra växter eller delar av dem,
- fånga, döda eller ofreda vilda ryggradsdjur och att förstöra deras bon samt att fånga eller samla ryggradslösa djur,
- vidta andra åtgärder som inverkar ogynnsamt på naturförhållandena i området, på landskapet eller på arternas fortbestånd.

Sådana åtgärder som en ändamålsenlig skötsel och användning av naturskyddsområdet förutsätter är tillåtna 1/2 (14 §)

I naturskyddsområden är det tillåtet att

- bygga, restaurera och sätta i stånd byggnader och konstruktioner och att anlägga och underhålla stigar som behövs för vård och övervakning av området, för forskning, för guidning av allmänheten och utfärder och besök i området,
- sköta och sätta i stånd naturmiljön och kulturbiotoperna och återställa den naturliga utvecklingen,
- anlägga sådana vägar som behövs för guidning i området,
- plocka bär och nyttosvamp,
- fiska i enlighet med de allmänna fiskerättigheterna i 7 § i lagen om fiske
 - Enligt 7 § i lagen om fiske har var och en rätt att avgiftsfritt meta och pilka samt rätt att avgiftsfritt fiska strömning med ett spö där det i reven har fästs krokarna som hålls i rörelse i lodrät riktning. Var och en som har betalat fiskevårdsavgift samt var och en som är under 18 år eller över 65 år har rätt att bedriva handredskapsfiske.

Sådana åtgärder som en ändamålsenlig skötsel och användning av naturskyddsområdet förutsätter är tillåtna 2/2 (14 §)

I naturskyddsområden är det tillåtet att

- bedriva renskötsel enligt lagen om renskötsel
- använda och underhålla vägar samt el- och telefonlinjer och därtill hörande anläggningar i området,
- sätta i stånd säkerhetsanordningar för sjöfarten och farleder samt utföra sådana små röjningsarbeten som behövs för säkerhetsanordningarna,
- utföra kartläggnings- och lantmäteriarbeten.
- I naturskyddsområden är det dessutom, när situationen kräver det, tillåtet att vidta nödvändiga åtgärder vid räddningstjänst, brandbekämpning, gränsövervakning, för att motverka djursjukdomar och för djurskydd.

Dessutom finns det tillståndskrävande undantag 1/2 (15 §)

Med tillstånd av Forststyrelsen är det tillåtet att

- för forskning eller andra vetenskapliga ändamål eller för undervisning fånga eller döda djur, samla svampar och växter och delar av dem och att ta djurbon samt mineralprov,
- decimera antalet individer av främmande eller invasiva främmande arter enligt lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter och även individer av andra växt- och djurarter om de har förökats alltför mycket eller annars blivit skadliga,
- avlägsna individer av viltarter som får jagas med stöd av jaktlicens, om individen i fråga utanför skyddsområdet orsakar ett uppenbart hot mot människors säkerhet eller hot om betydande ekonomisk skada på egendom,
- ta hand om vilt som fallit inom området,

Dessutom finns det tillståndskrävande undantag 2/2 (15 §)

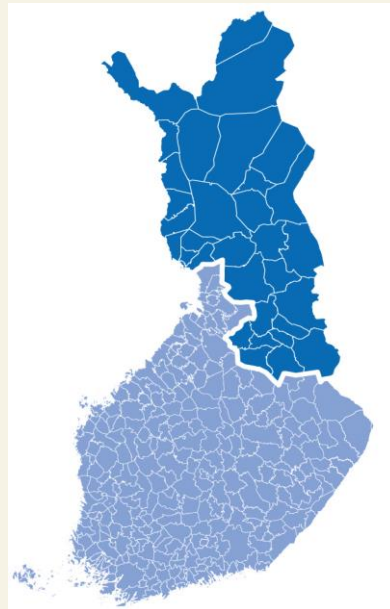
Med tillstånd av Forststyrelsen är det tillåtet att

- bedriva annat fiske än sådant som avses i 7 § i lagen om fiske,
- uppföra byggnader och konstruktioner som behövs för renskötseln,
- göra geologiska undersökningar och bedriva malmletning,
- landa med luftfarkost,
- restaurera och sätta i stånd även andra än i 14 § 1 mom. 1 punkten avsedda byggnader och konstruktioner [som behövs för vård, övervakning, forskning osv.].
- driva älg i samband med jakt.

Huvudreglerna för jakt i lag

- **I norra Finland är jakt tillåten (8 § i jaktlagen)**
 - Statsrådet kan utfärda områdesspecifika begränsningar som är nödvändiga för skyddet och annan användning av områdena.

- **I södra Finland är jakt förbjuden**
 - Statsrådet kan tillåta jakt på basis av lokala förhållanden eller regionala behov, men undantaget får dock inte äventyra skyddsmålen eller störa annan användning av området.
 - Bestämmelserna kan vara tidsbundna eller regionalt begränsade eller gälla en viss viltart.

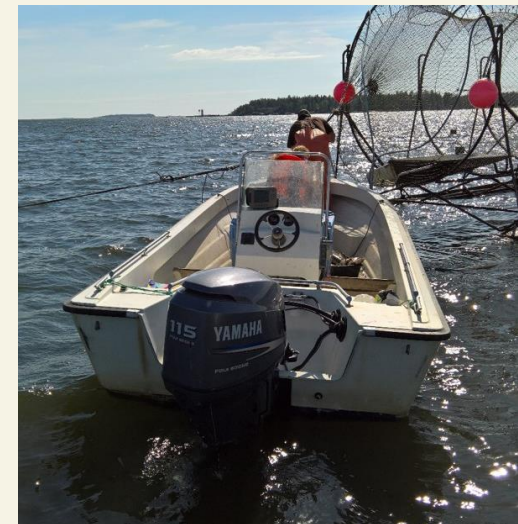
Jakt på allmänt vatten

- Enligt dess 7 § har alla har var och en som är fast bosatt i Finland rätt att jaga inom allmänt vattenområde i havet och på sådana holmar och skär inom allmänt vattenområde i havet vilka tillhör staten och för vilkas del besittningen inte har överlåtits till någon, samt i Finlands ekonomiska zon. Jakt kan begränsas genom förordning, om det är nödvändigt att viltbeståndet ska kunna tryggas eller på grund av att området används för något annat ändamål.
- Enligt 9 § i jaktlagen gäller i fråga om rätten att jaga inom skyddsområden dessutom vad som stadgas eller bestäms särskilt.
- **I södra Finland är det i princip förbjudet att döda (eller jaga) djur inom ett naturskyddsområde som är beläget inom ett allmänt vattenområde i havet (13 § i naturvårdslagen).**
 - Statsrådet kan tillåta jakt på basis av lokala förhållanden eller regionala behov, men undantaget får dock inte äventyra skyddsmålen eller störa annan användning av området.
 - Bestämmelserna kan vara tidsbundna eller regionalt begränsade eller gälla en viss viltart.

Fiske inom ett allmänt vattenområde

- **Inom ett naturskyddsområde som är beläget inom ett allmänt vattenområde i havet är fiske tillåtet i enlighet med 8 § 1 mom. i lagen om fiske.**
 - Enligt 8 § 1 mom. i lagen om fiske har var och en som antingen har betalat fiskevårdsavgift eller är under 18 år eller över 65 år rätt att **bedriva fritidsfiske** samt kommersiella fiskare som är registrerade i Finland rätt att **bedriva kommersiellt fiske** inom ett allmänt vattenområde i havet.
- **Statsrådet kan vid behov begränsa fisket**, om fisket äventyrar syftet med att inrätta området eller medför olägenhet för annan användning av området.
- Begränsningarna kan vara regionala eller tidsbundna.

Försvarsmaktens verksamhet och andra åtgärder inom ett naturskyddsområde (17a §)

- Genom en förordning om inrättande kan det föreskrivas att försvarsmakten har rätt till övnings- och utbildningsverksamhet på sådana övriga naturskyddsområden som försvarsmakten har nyttjanderätt till och också i övrigt när det gäller vattenområde som hör till övriga naturskyddsområden, om detta inte äventyrar det syfte som området inrättades för.
- Dessutom kan det genom en förordning om inrättande föreskrivas om placering och underhåll av säkerhetsanordningar för flygverksamhet och sjöfart och om andra motsvarande myndighetsåtgärder inom övriga naturskyddsområden, samt föreskrivas att det är tillåtet att bygga vägar, dra ledningar och lägga kablar, gräva diken och muddra farleder och att vidta andra motsvarande åtgärder inom övriga naturskyddsområden, förutsatt att dessa åtgärder inte äventyrar det syfte som området inrättades för.

Begränsningar i rätten att färdas i naturskyddsområden (18 §)

- En bestämmelse som förbjuder eller begränsar rätten att färdas, slå läger, stiga i land eller att hålla båt, fartyg eller annat fordon kan skrivas in i beslutet om att inrätta en nationalpark eller ett annat naturskyddsområde eller i ordningsstadgan för parken eller området.
- En förutsättning för att vistelse och landstigning i ett område ska kunna förbjudas eller begränsas är att detta krävs för att bevara djurlivet eller växtlivet i området.

Foto: Maiju Lanki/MH

Ytterligare information

Nunu Pesu
miljöråd, miljöministeriet
tfn 0295 250 215
fornamn.efternamn@ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

